

Brottspåföljdsmyndigheten
Statistisk årsbok
2023

RISE BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Statistiska uppgifter 2023

Brottspåföljdsmyndigheten

Fågelviksgatan 5, 00530 Helsingfors

Tfn 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi

Serien Statistik från brottspåföljdsmyndigheten utkommer årligen som nätpublikation på finska, svenska och engelska och finns att läsa på adressen www.rikosseuraamus.fi/sv

ISSN 2242-8283 (nätpublikation)

Innehåll

Termer och begrepp	4
Tabellförteckning	7
Fångvård	7
Samhällspåföljder	8
Diagramförteckning	9
Förord	10
1 Om påföljder	11
1.1 Verkställighet av påföljder	11
1.2 Allmänna drag i utvecklingen av påföljdssystemet	11
2 Fångvården	13
2.1 Utvecklingen av antalet fångar	13
2.2 Fångpopulationens struktur	14
2.3 Ordning och säkerhet	17
2.4 Fångarnas sysselsättning	17
2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar	18
3 Samhällspåföljder	20
3.1 Antalet samhällspåföljds klienter	20
3.2 Samhällspåföljds klientele ts struktur	22
3.3 Samhällspåföljds klienternas sociala situation	24
Tabeller: Fångvård	26
Tabeller: Samhällspåföljder	40

Termer och begrepp

Övervakning av villkorligt dömda (vuxna respektive unga)

Villkorligt fängelse kan förenas med övervakning under ett år och tre månader. Den dömd ska ställas under övervakning om detta anses motiverat för att främja gärningspersonens anpassning i samhället och förhindra återfall i brott. Om en dömd som hade fyllt 21 vid tiden för brottet grovt bryter mot skyldigheter i övervakningen, kan övervakningstiden förlängas eller den kvarstående övervakningstiden förvandlas till ett kort fängelsestraff.

Övervakning av villkorligt frigivna

I fängelse avtjänas nästan utan undantag endast en viss del av fängelsestraffet, den s.k. kvotdelen. Villkorlig frigivning innebär att en fånge som dömts till ovillkorligt fängelse släpps ut och får avtjäna resten av straffet i frihet. Den som ska bli villkorligt frigiven ställs under övervakning ifall prøvotiden är längre än ett år, brottet begåtts innan gärningspersonen fyllt 21 år eller också om fången själv begär om det.

Anstaltstid

Begreppet anstaltstid, dvs. den tid den dömd är intagen i en anstalt, används här i två olika sammanhang: som utfallsuppgift om dem som frigivits under året, och som tvärsnittsuppgift om dem som är intagna i anstalt den 1 maj. Uppgifterna avviker något från varandra, eftersom i utfallsuppgifterna syns mera de korta straffen medan i tvärsnittsuppgifterna accentueras längre straff.

Ungdomsstraff

Ungdomsstraff kan påföras den som begått brott innan han eller hon fyllt 18 år, om böter ska anses vara ett otillräckligt straff med hänsyn till hur allvarligt brottet är, och vägande skäl inte kräver att ett ovillkorligt fängelsestraff döms ut. Ungdomsstraffet döms ut i minst fyra månader och upp till ett år. I ungdomsstraffet ingår sammanträffanden med övervakaren, handledning och stöd som främjar den sociala handlingsförmågan samt introduktion i arbetslivet.

Bötesfånge

Den som avtjänar förvandlingsstraff för böter kallas för bötesfånge. Förvandlingsstraffet påförs en bötfälld hos vilken böter inte kunnat drivas in.

Häktningsarrest

Domstolen kan i stället för häktning beordra om häktningsarrest som övervakas med tekniska medel, när det gäller en person som dömts till ovillkorligt fängelsestraff och det utdömda straffet är fängelse i mindre än två år. Med häktning avses den tid en brottsmisstänkt hålls häktad innan en verkställbar och laga kraft vunnen dom föreligger.

Häktad

Häktade är de som intagits i anstalt som misstänkta för brott. Beslut om häktning fattas av domstol. Den som häktas för brottsmisstanke ska i regel omgående förpassas till en anstalt som justitieministeriet godkänt för förvaring av häktade. Tiden för frihetsberövandet dras av när straffet verkställs.

Övervakningsstraff

Övervakningsstraff kan dömas ut i stället för fängelse i upp till sex månader när hinder för att döma ut samhällstjänst föreligger. Tidigare fängelsestraff, övervakningsstraff eller brottets art kan förhindra användning av denna straffart. Övervakningsstraffet ska dessutom vara motiverat för att upprätthålla och främja den åtalades sociala färdigheter. Den som dömts till övervakningsstraff får röra sig utanför sin bostad endast vid tidpunkter enligt ett fastställt tidsschema. Förbud att använda berusningsmedel gäller under hela strafftiden. Den dömda övervakas med tekniska hjälpmedel och därtill genom oaviserade besök i bostaden.

Övervakad frihet på prov

En fånge kan frigges på prov tidigast ett halvt år före villkorlig frigivning. Under tiden i frihet på prov ska den dömda iaktta skyldigheten att stanna i sin bostad eller på förläggningensanstalten och uppfylla sin verksamhetsskyldighet, som ett veckoschema tas fram för. Den för försatts i frihet på prov förutsätts avstå från berusningsmedel. Efterlevnad av villkoren övervakas på ett flertal sätt.

Dömd fånge

Dömda fångar är de som avtjänar ovillkorligt fängelsestraff, som är antingen för viss tid eller på livstid.

Återfallsbrottslighet hos dömda fångar

I statistiska årsboken betraktas som återfallna de som efter frigivning begått minst ett nytt brott som lett till ytterligare en dom till ovillkorligt fängelse eller samhällstjänst. Uppföljningsperioden börjar från frigivningsdagen och slutar den dag när det första brottet begås eller personen i fråga avlider. Utländska medborgare finns med i materialet i den omfattning de har en finsk personbeteckning.

Kombinationsstraff

Kombinationsstraff består av ovillkorligt fängelse och av en omedelbart därpå följande övervakningstid på ett år. Kombinationsstraffet kan dömas ut till en återfallsförbrytare som gjort sig skyldig till allvarliga brott och som ska anses vara synnerligen farlig för annans liv, hälsa eller frihet. Den som avtjänar kombinationsstraff saknar möjlighet att bli villkorligt frigiven eller få övervakad frihet på prov. Till den övervakades huvudsakliga skyldigheter hör skyldighet att stanna i bostaden på vissa tider, att iaktta nykterhet och drogfrihet under sammankomster som hänför sig till övervakningstiden och att delta i rehabilitering eller annan verksamhet. Efterlevnad av villkoren övervakas med hjälp av tekniska hjälpmedel, exempelvis fotboja.

Samhällstjänst

Samhällstjänst kan dömas ut i stället för fängelse i upp till åtta månader. Det centrala innehållet i samhällstjänsten är oavlönat allmännyttigt arbete. En förutsättning är att den dömde lämpar sig för och samtycker till samhällstjänst. Brottspåföljdsmyndigheten tar fram en påföljdsutredning som tillställs domstolen som fattar det slutliga avgörandet. Samhällstjänst varar i 14 och upp till 240 timmar.

Samhällstjänst kan också förenas med villkorligt fängelse på över ett år, och då är den på 20 till 90 timmar.

Tabellförteckning

Fångvård

Tabell 1. Intagna på straffanstalter vid ingången respektive utgången av året, enligt kön, fångkategori och anstaltstyp, 2023	26
Tabell 2. Fångar i dagligt genomsnitt, enligt fångkategori, åren 2014–2023	26
Tabell 3. Häktade och dömda fångar under 21 år, i genomsnitt, åren 2014–2023	26
Tabell 4. Intagna under året från frihet till straffanstalt, enligt fångkategori, kön och anstaltstyp, 2023	27
Tabell 5. Intagna från frihet till fängelse, enligt fångkategori, åren 2014–2023	27
Tabell 6. Frigivna under året, enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, år 2023	28
Tabell 7. Dömda fångar frigivna under året, enligt strafftid avtjänad i straffanstalt, kön och anstaltstyp, 2023	29
Tabell 8. Längden på förvandlingsstraff för böter avslutade under året, 2023	29
Tabell 9. Frigivna under året från straffanstalter, enligt fångkategori och kön, åren 2014–2023	30
Tabell 10. Tid avtjänad i straffanstalt av frigivna dömda fångar (i procent), åren 2014–2023	30
Tabell 11. Villkorligt frigivna, åren 2014–2023	31
Tabell 12. Antalet livstidsfångar vid ingången av året, livstidsstraff påbörjade under året, frigivna livstidsfångar och genomsnittlig längd på avtjänat straff, åren 2014–2024	31
Tabell 13. Övervakad frihet på prov, åren 2014–2023	32
Tabell 14. Primärt brott hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	32
Tabell 15. Ålderskohorter hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	33
Tabell 16. Prognosticerade anstaltstider för dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	33
Tabell 17. Antalet intagningar hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	34
Tabell 18. Utländska fångar i genomsnitt och deras andel av alla fångar, åren 2014–2023	34
Tabell 19. Primärt brott hos utländska dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	35
Tabell 20. Medborgarskap hos utländska fångar, per den 1 maj 2023	36
Tabell 21. Permissioner, åren 2014–2023	37
Tabell 22. Rymning och otillåten avvikelse, åren 2014–2023	37
Tabell 23. Vangit ja vankilat 1984–2023	38
Tabell 24. Återfall hos dömda fångar frigivna åren 2009–2018 (i procent), under en uppföljningstid på fem år, enligt kön, ålder och antal intagningar	40

Tabellförteckning

Samhällspåföljder

Tabell 25. Antal samhällspåföljds klienter i dagligt genomsnitt, åren 2014–2023	40
Tabell 26. Verkställighet av samhällstjänst, åren 2014–2023	41
Tabell 27. Övervakning av villkorligt frigivna, åren 2014–2023	42
Tabell 28. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, åren 2014–2023	42
Tabell 29. Verkställighet av ungdomsstraff, åren 2014–2023	43
Tabell 30. Verkställighet av övervakningsstraff, åren 2014–2023	43
Tabell 31. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2018–2023 (i procent)	44
Tabell 32. Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	45
Tabell 33. Könsfördelning hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2014–2023	47
Tabell 34. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med samhällstjänst, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	48
Tabell 35. Socioekonomisk bakgrund hos villkorligt frigivna under övervakning, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	48
Tabell 36. Socioekonomisk bakgrund hos dömda till villkorligt fängelse förenat med övervakning, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	49
Tabell 37. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med ungdomsstraff, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	49
Tabell 38. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med övervakningsstraff, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)	50

Diagramförteckning

Diagram 1. Intagna från frihet till fängelse under året, frigivna under året och genomsnittliga antalet fångar, åren 2014–2023	13
Diagram 2. Primärt brott hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014, 2017, 2020 respektive 2023 (i procent)	15
Diagram 3. Fördelning av prognosticerade anstaltstider för dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014 respektive 2023	15
Diagram 4. Utländska häktade och dömda fångar i genomsnitt och deras andel i genomsnittet av alla fångar, åren 2014–2023	16
Diagram 5. Permissioner, åren 2014–2023	17
Diagram 6. Fördelning av fångarnas tidsanvändning på vardagar, år 2023	18
Diagram 7. Samhällspåföljds klienter i dagligt genomsnitt, åren 2014–2023	21
Diagram 8. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter (i procent), per den 1 maj, åren 2014, 2017, 2020 respektive 2023	23
Diagram 9. Samhällspåföljds klienternas åldersfördelning (i procent), per den 1 maj, åren 2014–2023	24

Förord

Syftet med denna statistiska publikation är att tillhandahålla omfattande information om antalet klienter och fångar, straffverkställigheten, klientstrukturen och verksamheten vid Brottspåföljdsmyndigheten. Förutom en överblicksbild på brottspåföljdssektorn, ger publikationen också en utblick över utvecklingen under de senaste tio åren.

Statistiken baserar sig på de datasystem som Brottspåföljdsmyndigheten använder sig av. År 2022 infördes ett nytt klientinformationssystem, vilket gör att alla data inte längre är jämförbara med tidigare år och en del av tidsserierna har avbrutits. Dessutom är det för närvarande inte möjligt att ta fram alla uppgifter som publicerats tidigare.

Publikationen riktar sig i första rum till brottspåföljdssektorns egen organisation, men den är också tänkt att ge svar på de vanligaste frågorna om fångar och samhällspåföljds klienter från andra personer och organisationer som är intresserade av Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet.

1 Om påföljder

1.1 Verkställighet av påföljder

Påföljderna som verkställs av Brottspåföljdsmyndigheten indelas i fängelsestraff, som avtjänas i fängelse, och samhällspåföljder, som avtjänas ute i samhället i frihet. Samhällspåföljderna omfattar samhällstjänst, övervakningsstraff, övervakning av personer som dömts till villkorligt fängelsestraff, ungdomsstraff och övervakning av villkorligt frigivna samt övervakningstid förenad med kombinationsstraff. Samhällspåföljdsbyråerna svarar för verkställighet av samhällspåföljder. Fängelserna svarar för verkställighet av ovillkorliga fängelsestraff och förvandlingsstraff för böter som dömts ut av domstolar. Dessutom har fängelserna hand om verkställighet av häktning i samarbete med polismyndigheten.

Basenheter vid Brottspåföljdsmyndigheten är samhällspåföljdsbyråer samt öppna och slutna fängelser. Vid utgången av 2023 fanns det 12 samhällspåföljdsbyråer och 28 fängelser på det riksomfattande planet. Totalt 67 procent av fångplatserna fanns på slutna fängelser och 33 procent på öppna anstalter eller på öppna fängelseavdelningar.

1.2 Allmänna drag i utvecklingen av påföljdssystemet

Till följd av den nya fängelselagen 2006 skedde övergång till en enhetlig och systematisk verkställighet. I samband med fängelselagen reformerades också bestämmelserna om villkorlig frihet. Övervakad frihet på prov infördes. En fånge kan frigges på prov tidigast sex månader före tidsbestämd villkorlig frigivning. Verksamheten med frigivningsenheter inleddes dessutom 2011. Denna åtgärd var relaterad till tanken om behärskad och successiv frigivning.

Förvandlingen av obetalda böter till fängelse minskades i flera omgångar i mitten av det första årtiondet av 2000-talet, bl.a. 2008 slopades möjligheten att förvandla böter som dömts ut inom ramen för strafforderförfarande till fängelse. Användningsområdet för förvandlingsstraff för böter utvidgades återigen 2021. Det sjunde bötesbrottet av en person som upprepade gånger gjort sig skyldig till liknande förseelser ska nu behandlas i domstol, vilket gör det möjligt att förvandla böterna till fängelse om de inte kan drivas in.

Lagen om utredning av unga brottsmisstänkta situation och lagen om övervakning av villkorligt fängelse trädde i kraft 2011. Övervakningen blev mera förpliktande och antalet sammanträden med övervakaren ökades. Lagen om övervakningsstraff trädde i kraft samma år.

Lagen gjorde det möjligt att avtjäna ovillkorliga fängelsestraff på högst sex månader under elektronisk övervakning i den egna bostaden eller på någon annan lämplig plats. Straffet kan också omfatta stöd som främjar den sociala handlingsförmågan.

Lagen om samhällspåföljder som trädde i kraft 2015 ersatte de tidigare separata lagarna om samhällspåföljder. Den nya lagen klargjorde samhällspåföljdernas inbördes relationer och bidrog till att standardisera utvärderingar och yttranden vid förordnande, beredning och verkställighet av samhällspåföljder. Det blev möjligt att mer omfattande utnyttja missbrukarvårdens öppna och anstaltsbundna tjänster vid verkställigheten. Samhällstjänst som dömts ut för ett brott som begåtts innan gärningspersonen fyllt 21 år kan omfatta uppgifter och program som är avsedda särskilt för unga personer och som ska främja social handlingsförmåga och därtill relaterat stöd och vägledning. Minimiantalet timmar i samhällstjänst ändrades till 14 timmar och maximiantalet till 240 timmar så att de bättre motsvarar antalet dagar fängelse.

Vid ingången av 2018 infördes ett nytt kombinationsstraff som består av en fängelsestid och en övervakningstid på ett år. Kombinationsstraffet kan dömas ut till en återfallsförbrytare som gjort sig skyldig till allvarliga brott och som ska anses vara synnerligen farlig för annans liv, hälsa eller frihet. Endast en liten del av fångarna är dömda till kombinationsstraff. Några fångar frigges årligen till förstärkt övervakning med elektroniska hjälpmedel.

Överföring av häktade från polisens förvaringslokaler till fängelserna påskyndades har påskyndats sedan ingången av 2019. Häktade får förvaras i polisens lokaler i högst sju dygn, om det inte finns synnerligen vägande skäl till det. Som alternativ till häktning infördes vid ingången av 2019 förstärkt reseförbud och häktningsarrest, vilka övervakas med tekniska medel. Polisen svarar för verkställighet av reseförbud, medan Brottsförmyndigheten har ansvaret för verkställighet av häktningsarrest. Inte ett enda häktningsarrest kom in för verkställighet före utgången av 2023.

Systemet med tilläggsförbud förenade med villkorligt fängelse skärptes i början av 2020. Efter ändringen kan även vuxna, alltså de som fyllt 21 år när de begick brottet, dömas till övervakning förenad med villkorligt fängelse.

2 Fångvården

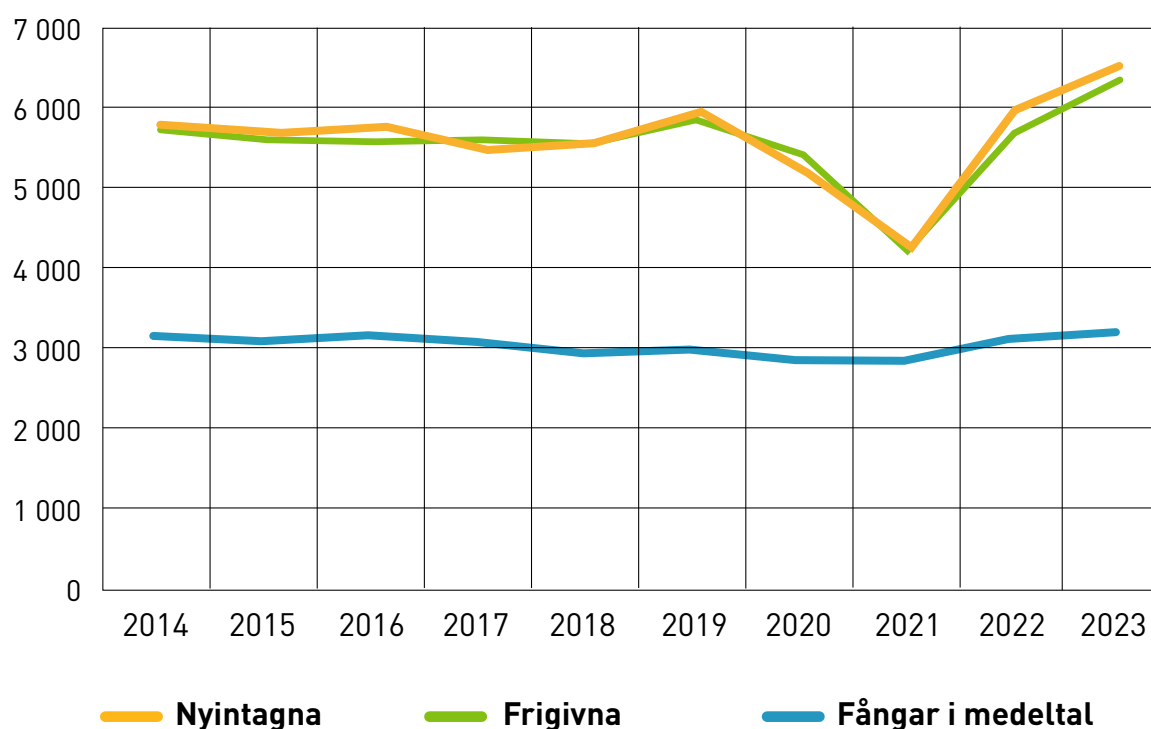
2.1 Utvecklingen av antalet fångar

Antalet fångar har ökat under de senaste åren. Fångarna var i dagligt genomsnitt 3 143 år 2023, vilket var ca 90 fler än under det föregående året. Dömda fångar var 2 341 till antalet (jämfört med 2 281 året innan), bötesfångar var 99 (106) och häktade var 703 (669).

År 2023 intogs 6 461 personer i fängelserna, nästan 500 fler än året innan. Mest ökade antalet bötesfångar (2 347), en ökning på inemot 440. Av dem som blev intagna var 1 922 (30 procent) dömda fångar och 2 192 var häktade.

Totalt 6 303 personer frigavs från fängelserna år 2023, av dessa 2 701 var dömda fångar, 2 263 var bötesfångar och 1 339 var häktade. 38 procent av frigivna dömda fångar hade avtjänat straff i högst tre månader och 14 procent i över två år. Den genomsnittliga längden på strafftiden låg på 11,0 månader. Allt som allt 48 procent av dömda fångar blev frigivna från öppna anstalter. Andelen dem som avtjänat straff i över två år och blev frigivna från öppna anstalter var 58 procent.

Diagram 1. Intagna från frihet till fängelse under året, frigivna under året och genomsnittliga antalet fångar, åren 2014–2023

Det dagliga medeltalet av fångar som befann sig i övervakad frihet på prov ökade till mitten av 2010-talet, men sedan dess har ökningen stagnerat. Dagliga medeltalet fångar frigivna på prov låg på 206, ungefär lika många som året innan (208). 757 nya fall av frihet på prov inleddes. Genomsnittslängden på avslutad övervakad frihet på prov var 104 dagar. Av provfriheterna upphörde 19 procent med återkallelse, i regel på grund av brott mot skyldigheter.

2.2 Fångpopulationens struktur

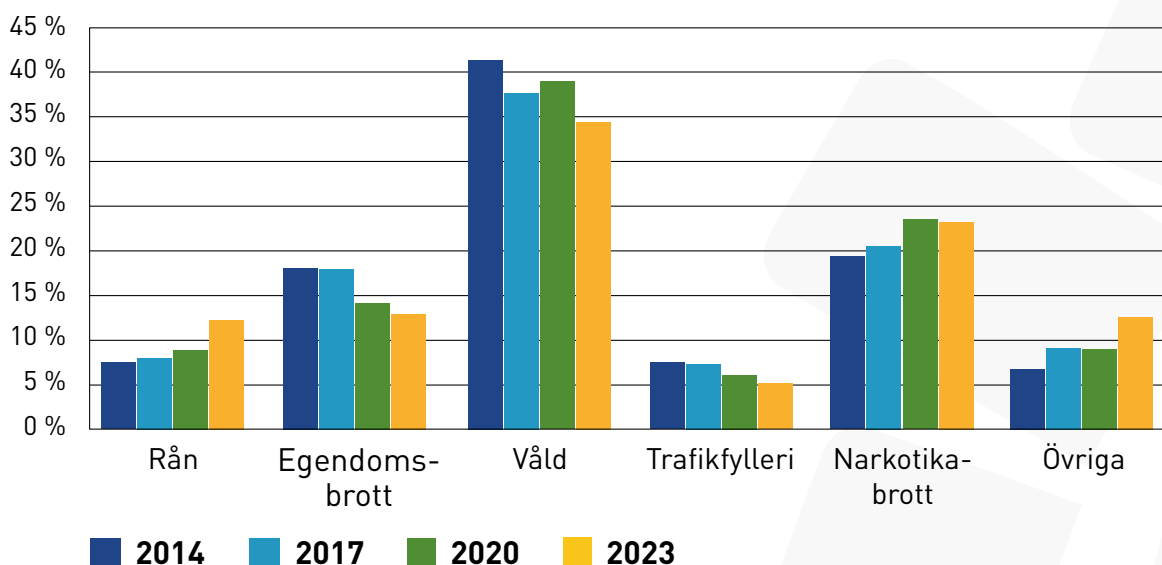
Dömda för våldsbrott som primärt brott utgör den största gruppen bland fångarna, även om deras andel har kommit ner sedan början av 2010-talet. 2023 var 34 procent av fångarna dömda för våldsbrott, bland dem 21 procent för brott mot liv och 13 procent för misshandelsbrott.

Dömda för egendomsbrott har i genomsnitt en fjärdedel av fångarna varit. Andelen dömda för rån (12 procent) har ökat klart jämfört med tidigare år, medan andelen dömda för stöldbrott (8 procent) har minskat. År 2023 var andelen dömda för andra egendomsbrott 7 procent.

Andelen dömda för narkotikabrott är betydande och har ökat under den senaste tioårsperioden. År 2023 utgjorde deras andel 23 procent av alla dömda fångar, medan andelen tio år tidigare låg på 19 procent. Även andelen dömda för sexualbrott har ökat konstant, och 2023 utgjorde de åtta procent av fångarna.

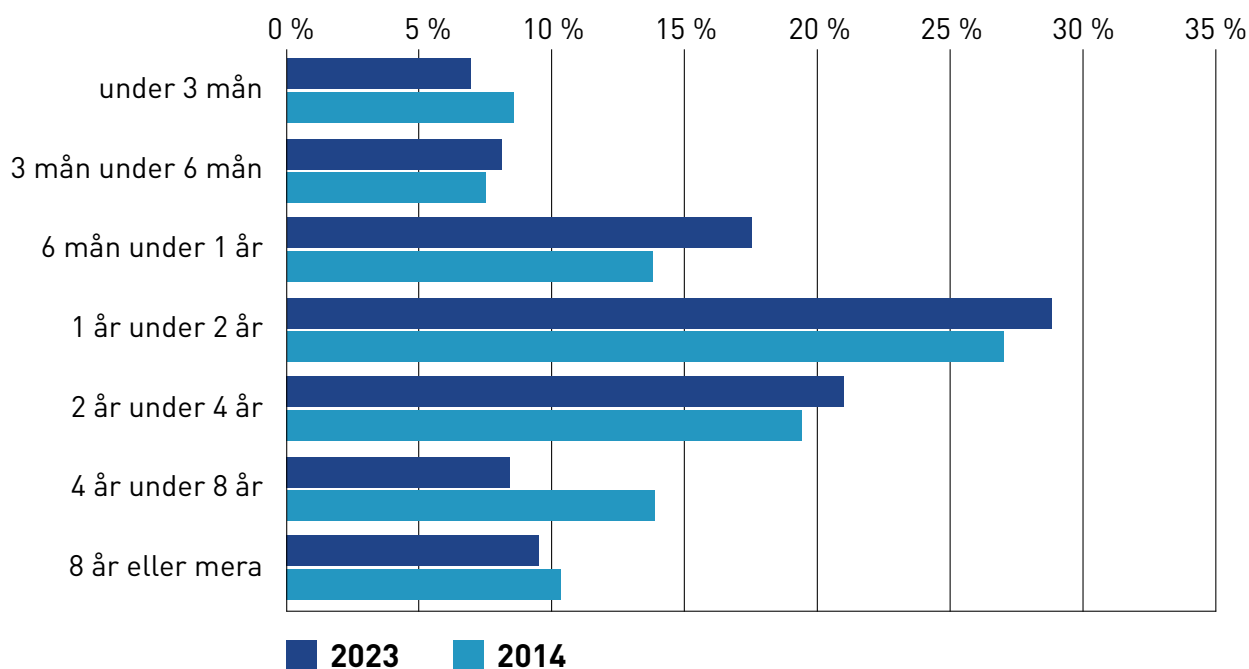
Andelen dömda för trafikfylleri har under de senaste tio åren varit knappt tio procent, medan i kartläggningen 2023 sjönk andelen till fem procent.

Diagram 2. Primärt brott hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014, 2017, 2020 respektive 2023 (i procent)

Vid tvärsnittsgranskning av fångpopulationens struktur har andelen långtidsfångar minskat under 2010-talet, och andelen personer som avtjänat i ett fängelse i mindre än två år har ökat i motsvarande grad. År 2023 var andelen dem som tillbringade i fängelse mindre än tre månader sju procent. Hos en knapp tredjedel (29 %) av fångarna var den prognosticerade anstaltstiden ett till två år, och hos ca en femtedel (21 %) två till fyra år. Nio procent av fångarna hade framför sig en anstaltstid på åtta år och mer.

Diagram 3. Fördelning av prognosticerade anstaltstider för dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014 respektive 2023

Genomsnittsåldern på fångarna har börjat stiga på nytt under de senaste åren. Dömda fångar är i genomsnitt äldre än häktade. År 2023 var genomsnittsåldern för dömda fångar 37,5 år och för häktade 35,4 år. Tio procent av de dömda fångarna var under 25 år och 14 procent var 50 år eller äldre. Av de häktade var 19 procent under 25 år.

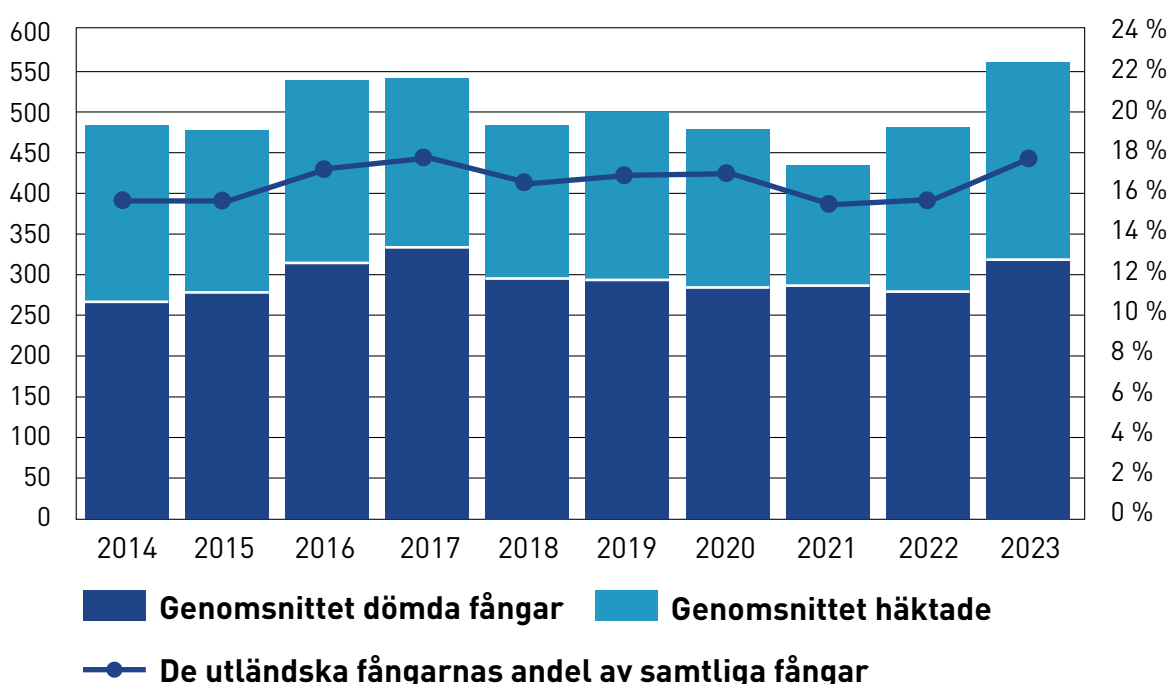
Andelen förstagångsintagna har under den senaste tioårsperioden stigit från 37 till 43 procent. År 2023 var en dryg fjärdedel (27 procent) av de dömda fångarna sådana som var intagna i fängelse från tredje till sjunde gången. 17 % hade intagits åtta eller mer gånger.

Det fanns i genomsnitt 256 kvinnliga fångar i fängelserna, vilket utgjorde ca åtta procent av fångpopulationen. Kvinnliga dömda fångars genomsnittliga ålder låg på 39,8 år. Cirka fyra av tio (39 %) var dömda för våldsbrott.

Andelen utlänningar bland fångarna har under den senaste tioårsperioden varierat mellan 15 och 18 procent. År 2023 steg det dagliga genomsnittliga antalet utländska fångar (560) till ett nytt rekord, så att de var 80 fler under det föregående året. Fyra av tio utlänningar (43 %) var intagna som häktade.

Enligt 2023 års kartläggning av fångpopulationens struktur var 16 procent av de utländska fångarna ester, tio procent var irakier och tio procent rumäner. Sammanlagt 63 nationaliteter var representerade. Drygt fyra av tio (42 %) av de utländska fångarna var dömda för narkotikabrott.

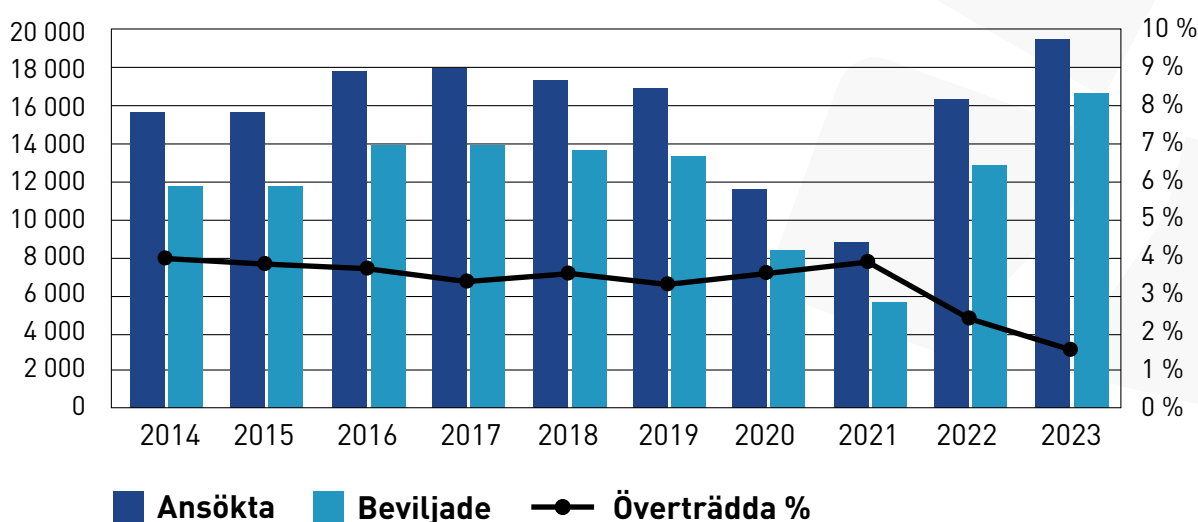
Diagram 4. Utländska häktade och dömda fångar i genomsnitt och deras andel i genomsnittet av alla fångar, åren 2014–2023

2.3 Ordning och säkerhet

Totalt 19 421 permissionsansökningar lämnades in år 2023, och 85 procent blev bifallna, vilket var sex procentenheter mer än året innan. Andelen fångar som överträder permissionsvillkoren har sjunkit under de senaste tio åren. Under 2023 överträdde permissionsvillkoren 235 gånger, alltså i 1,5 procent av alla uttagna permissioner. Antalet förseelser är inte helt jämförbart med tidigare år på grund av skillnaderna mellan det gamla klientinformationssystemet och det nya klientinformationssystemet som togs i drift 2022.

Diagram 5. Permissioner, åren 2014–2023

Under de senaste tio åren har antalet rymningar varierat årligen mellan fyra och 14. År 2023 var antalet åtta. Flertalet av rymningarna sker inte från området innanför fängelsemurarna utan exempelvis från en arbetsplats utanför det inhägnade fängelseområdet eller medan fången är ute under ledsagning av en väktare eller befinner sig hos en annan myndighet. En fånge rymde från området innanför anstaltsmurarna 2023.

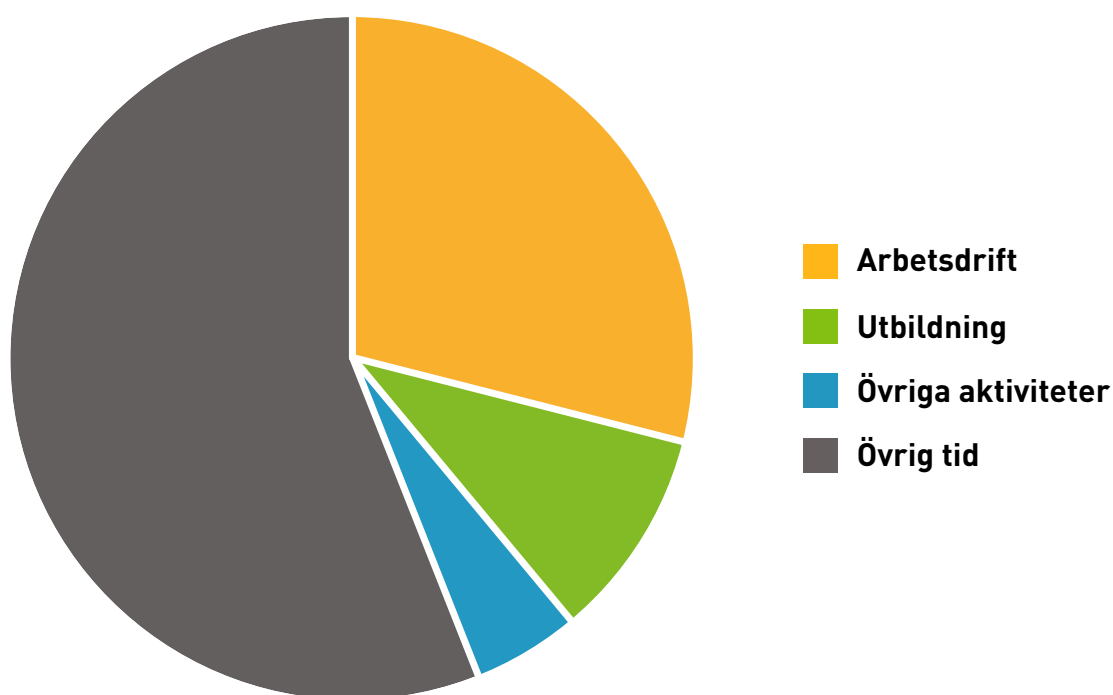
Otillåten avvikelse från öppen anstalt statistikförs inte som rymning. Under de senaste tio åren har antalet otillåtet avvikna varit som störst 75 (år 2021). Under 2023 avvek 60 fångar från öppna anstalter.

2.4 Fångarnas sysselsättning

Fångarnas sysselsättning består av arbete, utbildning och övriga aktiviteter som ordnas eller godkänns av straffanstalten. Cirka en tredjedel av fångarnas tid används inom arbetsdriften, till exempel skogsbruk, miljövård, byggnadsarbete, lokalvård eller arbete inom textilbranschen.

Undervisning som fångarna får motsvarar undervisningen i det allmänna utbildningssystemet. Fängelserna anordnar undervisning i samarbete med externa läroanstalter. Det är förberedande, allmänbildande (grund- och gymnasieutbildning) och yrkesinriktad utbildning på andra stadiet som tillhandahålls. Tillstånd kan beviljas till högskolestudier i form av distansstudier. Studieaktiviteternas andel av fångarnas tidsanvändning låg på tio procent år 2023. Andelen tid använd i övriga aktiva sysselsättningar, såsom program för missbrukarrehabilitering, åtgärdsprogram för reducering av återfallsbrottslighet och andra program för social rehabilitering, var fem procent. Sysselsättningarna är cirka 44 procent av veckoarbetstiden på vardagarna. Cirka 56 procent av veckoarbetstiden består av s.k. annan tid, såsom sjuktid, dagar när fången förflyttas, är närvarande på sammanträden i domstolar eller på permission.

Diagram 6. Fördelning av fångarnas tidsanvändning på vardagar, år 2023

2.5 Återfallsbrottslighet hos frigivna dömda fångar

Återfallsbrottsligheten hos frigivna dömda fångar förblev relativt konstant under statistikperioden (frigivna åren 2009 till 2018). 60 procent av de dömda fångar som frigavs 2018 begick under en uppföljningsperiod på fem år minst ett brott som ledde till nytt ovillkorligt fängelsestraff eller samhällstjänst. Jämfört

med föregående statistikår ökade återfallen något sett till kön, ålder och antal intagningar. Den betydande förändringen skedde i återfall hos edm som blivit frigiva för tredje, fjärde eller femte gången (en ökning på åtta procentenheter).

Andelarna återfallna har de tre senaste statistikåren i någon mån påverkats av fördröjda lagföringar till följd av coronaviruspandemin samt av flera begränsningar i fråga om inledande av fängelsestraff som förverkligats genom lag och förordningar. Andelen kvinnor med återfall (45 %) gick upp med tre procentenheter jämfört med föregående statistikår. Återfallsbrottsligheten hos fångar frigivna för en första gång (41 %) steg med fyra procentenheter jämfört med förstagångsfrigivna 2017.

De viktigaste faktorerna som varslar om återfall är fångens kriminella historia och ålder: fångar med många intagningar har en stor återfallsrisk, och unga personer återvänder mera sannolikt till fängelset än äldre.

3 Samhällspåföljder

3.1 Antalet samhällspåföljds klienter

Det dagliga genomsnittliga antalet klienter som avtjänade någon form av samhällspåföljd började öka 2019, efter en nedåtgående trend på över tio år. I och med den reform av klientinformationssystemet som genomfördes under 2022 ändrades sättet att räkna klienter med samhällspåföljder så att det inte är möjligt att jämföra antalet klienter under tidigare år. Ändringen av beräkningsmetoden har att göra med skillnader i processerna i det gamla respektive det nya klientinformationssystemet samt med när klientrelationen anses börja. Enligt den nuvarande definitionen betraktas som klienter personer som befinner sig i det förberedande skedet av verkställigheten samt personer som befinner sig i verkställighetsfasen av påföljden. Uppskjutna eller avbrutna verkställigheter beaktas inte vid beräkningen av antalet klienter. När olika påföljdsslag jämförs syns förändringen i beräkningsmetoden i olika riktningar.

Det faktiska genomsnittliga antalet klienter uppskattas ha ökat med nio procent från 2021 till 2022. Antalet klienter ökade ytterligare avsevärt under 2022 och 2023 (en ökning på åtta procent). Antalet påföljder som avslutats under 2022 respektive 2023 har inte kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt. Detta beror bland annat på att uppgifterna i det gamla respektive det nya klientinformationssystemet överlappar varandra.

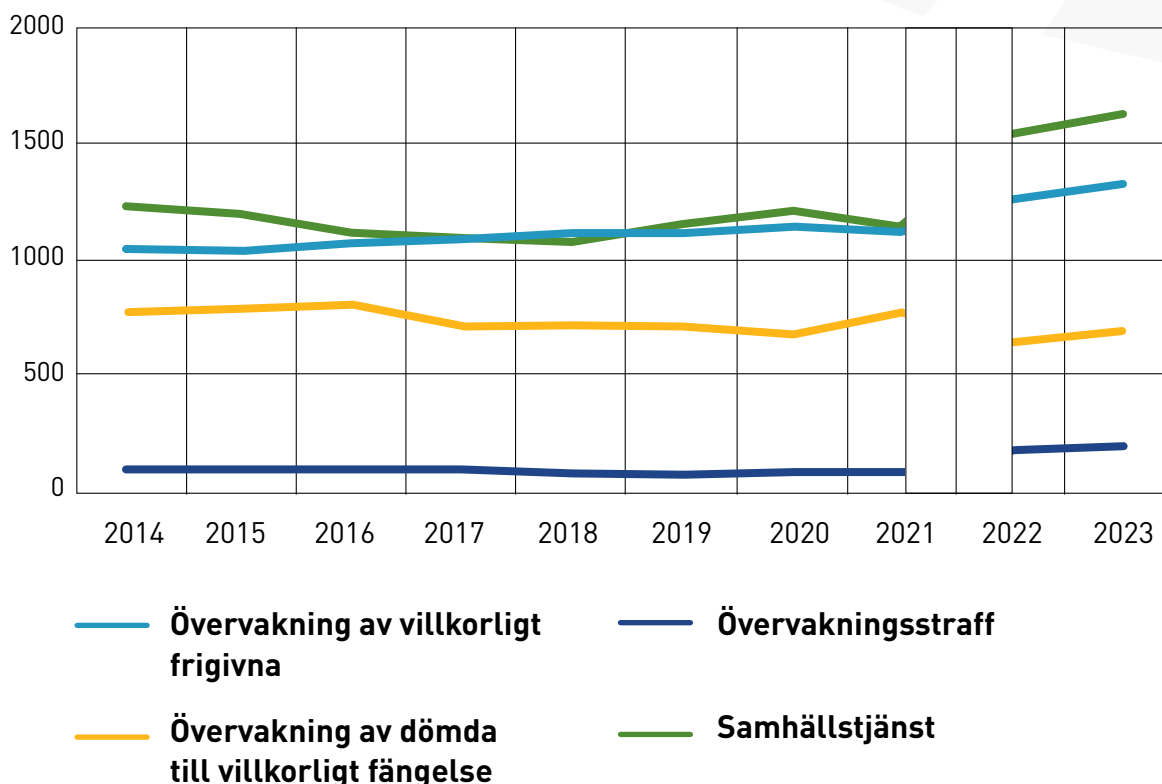
Antalet samhällspåföljds klienter uppgick 2023 till i genomsnitt 1 682, vilket är nästan tio procent fler än 2022. Särskilt antalet klienter i beredningskedet ökade jämfört med tidigare år. Detta uppskattas bero framför allt på köbildning i klientprocesserna. Antalet samhällstjänster som kom in för verkställighet förblev ganska stort (1 829), och antalet anhållan om utredning av lämplighet för samhällstjänst (4 008) ökade något jämfört med året innan.

Från 2014 till 2017 har det genomsnittliga dagliga antalet klienter med övervakningsstraff legat på knappt under 50, men därefter har det varit klart färre som avtjänat övervakningsstraff. År 2022 skedde en tydlig förändring både i fråga om antalet påföljder som kom in för verkställighet och antalet klienter som avtjänade övervakningsstraff. I likhet med samhällstjänst är antalet klienter i det förberedande skedet klart större än tidigare. Under 2023 ökade det genomsnittliga antalet klienter (142) ytterligare, även om antalet påföljder som kom in för verkställighet (215) minskade med cirka nio procent. Antalet begärda utredningar av lämplighet för övervakningsstraff låg kvar på praktiskt taget samma nivå som året innan.

Det genomsnittliga antalet personer som dömts till villkorligt fängelse förenat med övervakning ökade med åtta procent från år 2022. Ökningen skedde i fråga om unga som var underställda övervakning, särskilt dem som befann sig i den förberedande fasen av övervakningen. Däremot har det obetydliga antalet klienter med ungdomsstraff legat oförändrat på samma nivå som tidigare. Det dagliga medeltalet var sju klienter på det riksomfattande planet år 2023.

I dagligt genomsnitt 1 346 villkorligt frigivna stod under övervakning 2023 (år 2022 i snitt 1 271). Ökningen av det genomsnittliga antalet förklaras av det ökade antalet fångar som befann sig i det förberedande skedet av övervakningen. Det genomsnittliga antalet personer i villkorlig frihet under övervakning som redan blivit frigivna har inte stigit under 2020-talet. Antalet nya övervakningar, alltså övervakningar som är under beredning, minskade något efter rekordåret 2022, men var fortfarande högt historiskt sett (864). Detta förebådar en tydlig ökning av det genomsnittliga antalet övervakningsklienter under de kommande åren.

Diagram 7. Samhällspåföljdsklienter i dagligt genomsnitt, åren 2014–2023

Beräkningsprinciperna som gäller samhällspåföljdsklienter ändrades 2022 till följd av införandet av ett nytt klientinformationssystem. Jämförelser med tidigare års genomsnittliga klientmedel är inte möjliga.

3.2 Samhällspåföljds klientelelets struktur

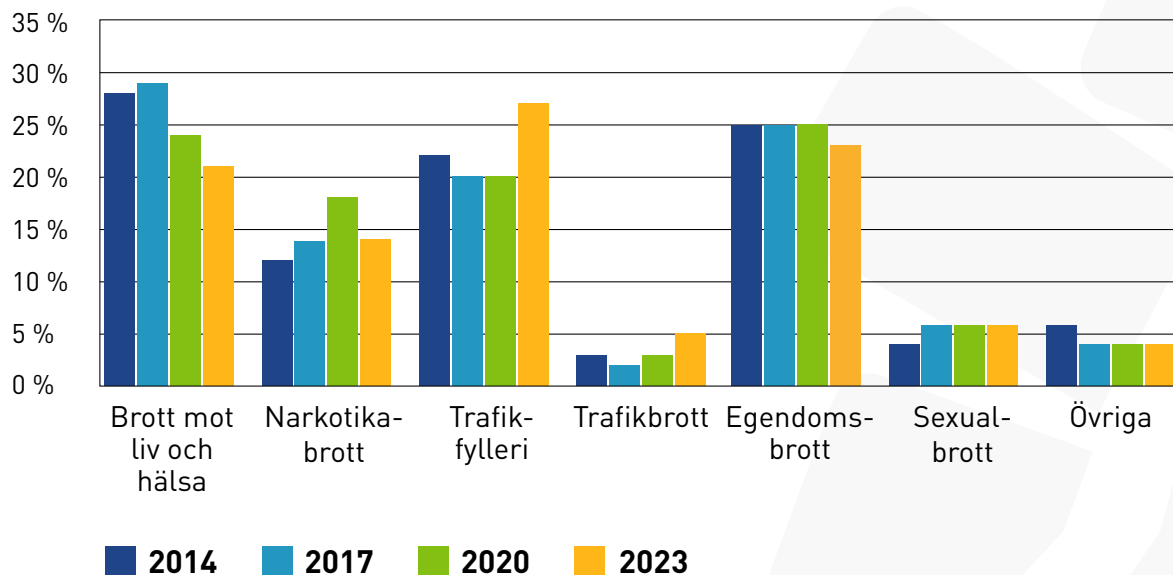
Det mest frekventa primära brottet hos dem som avtjänar samhällstjänst är trafikfylleri. I klientkartläggningen 2023 (per 1 maj) var andelen personer som dömts för trafikfylleri 41 procent. Näst största grupperna var dömda för egendomsbrott (21 procent) och brott mot liv och hälsa (14 procent).

År 2023 hade 52 procent av klienterna med övervakningsstraff blivit dömda för trafikfylleri. Den näst vanligaste brottstypen bland dem som dömts till övervakningsstraff var vägran att fullgöra värnplikt eller civiltjänst, som hör till kategorin övriga brott. Antalet personer som var dömda med dessa rubriceringar som primärt brott var 17, vilket vid tidpunkten för kartläggningen representerade 13 procent av klienterna med övervakningsstraff. Andelen var klart mindre än i kartläggningen 2022.

Egendomsbrott är det mest frekventa primära brottet hos dem som dömts till villkorligt fängelse förenat med övervakning. År 2023 var andelen dömda för egendomsbrott 32 procent, en ökning med fem procentenheter jämfört med året innan. Andelen dömda för brott mot liv och hälsa har varit relativt stabil år efter år, men steg under 2023 till en högre nivå om 25 procent. Samtidigt har andelen dömda för narkotikabrott minskat från den föregående klientkartläggningen med tre procentenheter till 15 procent.

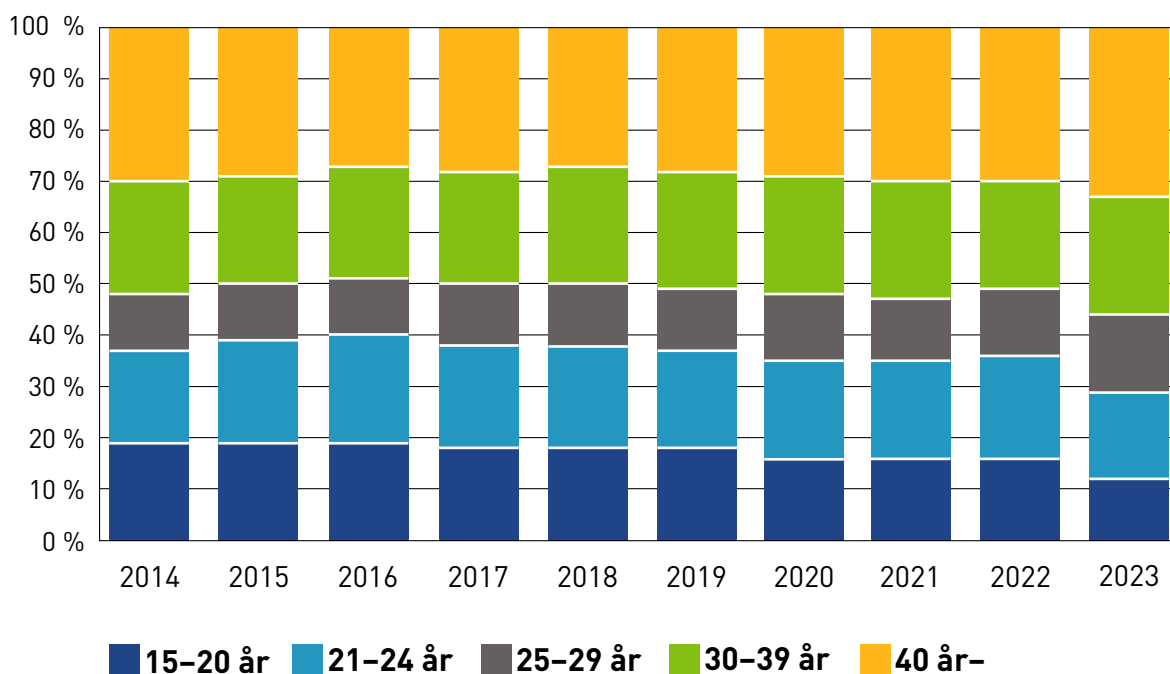
Brott mot liv och hälsa utgör den klart största huvudkategorin när det gäller primära brott hos dem som frigivits villkorligt och står under övervakning. 38 procent av övervakningsklienterna i maj 2023 var dömda för dessa. Näst största grupperna bland de övervakade utgörs av dömda för egendomsbrott och narkotikabrott, båda med en andel om 22 procent. Andelen dömda för sexualbrott steg med fyra procentenheter till 15 procent från året innan. Av tekniska orsaker var det exceptionellt många (1 218) uppgifter om primärt brott som saknades i kartläggningen av klientstrukturen 2023, och största delen (808) av dem gällde övervakade i villkorlig frihet. Detta kan snedvrider de faktiska procentandelarna av personer dömda för olika typer av primärt brott.

Diagram 8. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter (i procent), per den 1 maj, åren 2014, 2017, 2020 respektive 2023

Åldersfördelningen för klienter med samhällspåföljder jämnades ut i mätningen år 2023 jämfört med det föregående året. Den mest betydande förändringen var att andelen allra yngsta klienter minskade. Av alla klienter med samhällspåföljder var 465 personer (tolv procent) under 21 år, medan andelen så sent som år 2022 var 16 procent. 86 procent av de unga avtjänade villkorligt fängelse förenat med övervakning. Andelen 40-åriga och äldre ökade genomgående så att var tredje klient hörde till denna åldersgrupp i kartläggningen per den 1 maj 2023. Den största enskilda ålderskohorten bland dem som avtjänade samhällspåföljder var 30 till 39 år, vid kartläggningen per den 1 maj var de 859 till antalet (23 procent). I samhällstjänst var deras andel 27 procent och i övervakning av villkorligt frigivna 28 procent. 17 procent av klienterna hörde till ålderskohorterna 21 till 24 år respektive 40 till 49 år.

Diagram 9. Samhällspåföljdsklienternas åldersfördelning (i procent), per den 1 maj, åren 2014–2023

Kvinnornas andel av samhällspåföljdsklienterna har redan i över tio års tid hållit sig stabilt vid 11 till 12 procent. När det gäller de olika samhällspåföljderna är kvinnornas andel högst inom samhällstjänsten. År 2023 var andelen 15 procent. I övervakning av villkorligt frigivna är kvinnliga klienter i regel färre än i fråga om andra samhällspåföljder, cirka sju till tio procent.

Endast en liten del av klienterna med samhällspåföljder är utlänningar, även om deras andel år 2023 ökade med fyra procentenheter jämfört med året innan. Kartläggningen av klientstrukturen per den 1 maj gav vid handen att deras totala antal uppgick till 328, vilket innebär att cirka nio procent av klienterna inte var finländska medborgare. De största grupperna var ester och irakier, vilka sammantaget utgjorde 40 procent av utlänningarna i klientelet.

3.3 Samhällspåföljdsklienternas sociala situation

Arbetslöshet är en socioekonomiskt kännetecknande för klienter med samhällspåföljder. Andelarna sysselsatta respektive studerande har dock stigit i alla grupper av dem som avtjänat samhällspåföljder under 2020-talet, samtidigt som andelen arbetslösa har minskat något. Vanligast är arbetslösheten bland dem som står under övervakning förenad med villkorligt fängelse och dem som blivit villkorligt frigivna. I båda grupperna är ungefär varannan arbetslös.

Trots att de dömdas boendeförhållanden har förbättrats under de senaste tio åren, är andelen dem som saknar fast bostad fortfarande relativt hög. Vid kartläggningen per den 1 maj 2023 var 15 procent av alla samhällspåföljds klienter bostadslösa eller bodde i en temporär bostad eller på en inrättning eller i ett härbärke. Störst var deras andel bland unga som var dömda till villkorligt fängelse och stod under övervakning (28 procent). Uppgift om boendesituation saknades hos nästan hälften av dem som var villkorligt frigivna under övervakning, så den statistiska förändringen av andelen bostadslösa från åtta procent till noll beskriver inte den faktiska situationen på ett tillförlitligt sätt. Andelen klienter i samhällstjänst med stadigvarande bostad har under mätningshistorien varierat mellan 85 och 89 procent och var bättre än någonsin i kartläggningen 2023 (92 procent) under den senaste tioårsperioden. Boendesituationen hos dömda till övervakningsstraff är bra, eftersom stabila boendeförhållanden är ett villkor för att få avtjäna övervakningsstraff.

Tabeller: Fångvård

Tabell 1. Intagna på straffanstalter vid ingången respektive utgången av året, enligt kön, fångkategori och anstaltstyp, 2023

	Totalt		Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
I början av året								
Samtliga anstalter	3 052	246	2 247	155	137	30	668	61
Slutna anstalter	2 066	158	1 278	71	120	26	668	61
Öppna anstalter	986	88	969	84	17	4	0	0
I slutet av året								
Samtliga anstalter	3 166	256	2 325	169	63	18	778	69
Slutna anstalter	2 100	157	1 261	71	61	17	778	69
Öppna anstalter	1 066	99	1 064	98	2	1	0	0

Tabell 2. Fångar i dagligt genomsnitt, enligt fångkategori, åren 2014–2023

År	Dömda fångar	Bötesfångar	Häktade	Totalt	Totalt kvinnor	Kvinnornas andel av samtliga fångar (%)
2014	2 425	52	619	3 097	239	8
2015	2 419	52	597	3 068	231	8
2016	2 478	57	585	3 120	229	7
2017	2 383	55	597	3 035	230	8
2018	2 304	59	547	2 910	218	7
2019	2 247	66	639	2 952	228	8
2020	2 104	63	632	2 800	233	8
2021	2 187	20	603	2 809	214	8
2022	2 281	106	669	3 056	234	8
2023	2 341	99	703	3 143	256	8

Tabell 3. Häktade och dömda fångar under 21 år, i genomsnitt, åren 2014–2023

År	15–17 år	18–20 år	Under 21 år totalt	Samtliga fångar	Unga fångarnas andel av samtliga fångar (%)
2014	5	78	83	3 097	2,7
2015	8	73	81	3 068	2,6
2016	9	80	89	3 120	2,9
2017	10	85	95	3 035	3,1
2018	5	78	83	2 910	2,9
2019	7	76	83	2 952	2,8
2020	7	79	86	2 800	3,1
2021*	11	69	80	2 809	2,8
2022*	8	80	88	3 056	2,9
2023	14	95	109	3 143	3,5

* Siffran för 2021–2022 är korrigerad.

Tabell 4. Intagna under året från frihet till straffanstalt, enligt fångkategori, kön och anstaltstyp, 2023

	Alla anstalter			Slutna fängelser			Öppna anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Anlänt från frihet totalt	5 599	862	6 461	5 200	785	5 985	399	77	476
Bötesfångar	1 901	446	2 347	1 857	434	2 291	44	12	56
Dömda fångar	1 729	193	1 922	1 374	128	1 502	355	65	420
15–17 år	2	0	2	2	0	2	0	0	0
18–20 år	28	5	33	25	3	28	3	2	5
21– år	1 699	188	1 887	1 347	125	1 472	352	63	415
Häktade	1 969	223	2 192	1 969	223	2 192	0	0	0
15–17 år	68	4	72	68	4	72	0	0	0
18–20 år	212	20	232	212	20	232	0	0	0
21– v.	1 689	199	1 888	1 689	199	1 888	0	0	0

Tabell 5. Intagna från frihet till fängelse, enligt fångkategori, åren 2014–2023

År	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2014	2 525	198	1 244	154	1 980	148	5 749	500
2015	2 453	196	1 203	160	2 015	194	5 671	550
2016	2 439	214	1 344	212	1 949	184	5 732	610
2017	2 233	169	1 251	200	1 917	166	5 401	535
2018	2 325	188	1 321	209	1 900	188	5 546	585
2019	2 302	186	1 472	256	2 160	218	5 934	660
2020	1 797	159	1 221	230	2 260	228	5 278	617
2021	1 904	176	290	60	2 100	212	4 294	448
2022	2 041	200	1 910	389	2 019	207	5 970	796
2023	1 922	193	2 347	446	2 192	223	6 461	862

Tabell 6. Frigivna under året, enligt frigivningsgrund, kön och anstaltstyp, år 2023

	Slutna anstalter			Öppna anstalter			Samtliga anstalter		
	Män	Kvinnor	Sammanlagt	Män	Kvinnor	Sammanlagt	Män	Kvinnor	Sammanlagt
Frigivna från anstalter sammanlagt	4 175	691	4 866	1 279	158	1 437	5 454	849	6 303
1. Avtjänat straffet fullt ut	1 700	431	2 131	113	23	2136	1 813	454	2 267
bötesfångar, avtjänat förvandlingsstraff	1 221	307	1 528	109	22	131	1 330	329	1 659
bötesfångar, betalat böterna	472	124	597	0	1	1	473	125	598
dömda fångar	6	0	6	4	0	4	10	0	10
2. Benådad från att ytterligare avtjäna	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Försatt i villkorlig frihet	1 284	102	1 385	1 163	131	1 294	2 447	233	2 680
med stöd av beslut om strafftid	1 282	102	1 384	1 156	131	1 287	2 438	233	2 671
med stöd av beslut om benådning	0	0	0	0	0	0	0	0	0
med stöd av annat beslut	2	0	2	7	0	7	9	0	9
4. Häktad frigivits	1 183	156	1 339	-	-	-	1 183	156	1 339
åtal förkastades	0	0	0	-	-	-	0	0	0
ej dömda till straff	5	0	5	-	-	-	5	0	5
ej dömda till straff, ålagda att genomgå behandling	7	4	11	-	-	-	7	4	11
ålagd förstärkt reseförbud	73	14	87	-	-	-	73	14	87
dömd till ovillkorligt fängelsestraff	10	0	10	-	-	-	10	0	10
dömd till villkorligt fängelsestraff	13	0	13	-	-	-	13	0	13
dömd till annat straff	0	0	0	-	-	-	0	0	0
av annat skäl	1 075	138	1 213	-	-	-	1 075	138	1 213
5. Övriga grunder	8	2	10	3	4	7	11	6	17
Döda	5	1	6	2	0	2	7	1	8
Överförd till annat land	36	2	38	1	1	2	37	3	40

Tabell 7. Dömda fångar frigivna under året, enligt strafftid avtjänad i straffanstalt, kön och anstaltstyp, 2023

Avtjänad strafftid	Slutna fängelser			Öppna anstalter			Alla anstalter		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Totalt	1 294	103	1 397	1169	135	1 304	2 463	238	2 701
- 1 månad	199	26	225	99	11	110	298	37	335
över 1 - 2 mån	249	24	273	163	26	189	412	50	462
över 2 - 3 mån	132	5	137	89	12	101	221	17	238
över 3 - 6 mån	216	19	235	168	23	191	384	42	426
över 6 mån - 1 år	184	14	198	207	24	231	391	38	429
över 1 - 2 år	186	12	198	274	26	300	460	38	498
över 2 - 4 år	97	3	100	128	7	135	225	10	235
över 4 år	31	0	31	41	6	47	72	6	78

Tabell 8. Längden på förvandlingsstraff för böter avslutade under året, 2023

Fångar som bara avtjänat förvandlingsstraff för böter	Män	Kvinnor	Totalt
Högst 10 dagar	805	197	1 002
11–30 dagar	697	188	885
31–60 dagar	271	61	332
61–90 dagar	35	9	44
Totalt	1808	455	2 263

Tabell 9. Frigivna under året från straffanstalter, enligt fångkategori och kön, åren 2014–2023

År	Dömda fångar		Bötesfångar		Häktade		Totalt	
	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor	Totalt	Kvinnor
2014	3 386	262	1 216	148	1 098	85	5 700	495
2015	3 304	278	1 167	156	1 102	130	5 573	564
2016	3 223	254	1 247	192	1 061	117	5 531	563
2017	3 198	250	1 246	207	1 132	114	5 576	571
2018	3 166	247	1 259	199	1 106	126	5 531	572
2019	3 138	237	1 389	249	1 280	143	5 807	629
2020	2 757	246	1 153	220	1 492	171	5 402	637
2021	2 581	219	290	59	1 309	173	4 180	451
2022	2 714	252	1 666	359	1 276	151	5 656	762
2023	2 701	238	2 263	455	1 339	153	6 303	849

Tabell 10. Tid avtjänad i straffanstalt av frigivna dömda fångar (i procent), åren 2014–2023

Avtjänad tid	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
- 1 månad	14	14	14	13	15	14	13	12	12	12
över 1 - 2 mån	18	19	17	17	19	18	16	16	16	17
över 2 - 3 mån	9	9	8	9	8	9	9	9	9	9
över 3 - 6 mån	15	14	16	15	13	14	12	16	15	16
över 6 mån - 1 år	15	16	14	15	15	14	15	13	14	16
över 1 - 2 år	19	19	19	21	19	18	22	19	20	18
över 2 - 4 år	7	7	8	9	8	8	9	10	9	9
över 4 år	3	3	4	3	3	3	3	3	3	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	3 386	3 304	3 223	3 198	3 166	3 138	2 757	2 581	2 714	2 701

Tabell 11. Villkorligt frigivna, åren 2014–2023

Suoritettu rangaistusaika	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Villkorligt frigivna totalt	3 352	3 266	3 187	3 170	3 142	3 114	2 741	2 564	2 683	2 680
Enligt beslut om strafftid	-	1 969	3 172	3 151	3 125	3 098	2 720	2 549	2 674	2 671
Enligt fängelse- direktörens/ direktionens beslut	3 339	1 281	0	0	1	0	1	0	-	-
Enligt Brottspåföljds- myndighets beslut	0	0	0	3	0	1	0	0	-	-
Enligt beslut om benådning	0	0	2	0	0	1	0	0	0	0
Enligt annat beslut	13	16	13	16	17	14	20	15	9	9
Ställda under övervakning	745	720	759	794	782	817	795	718	706	712

Tabell 12. Antalet livstidsfångar vid ingången av året, livstidsstraff påbörjade under året, frigivna livstidsfångar och genomsnittlig längd på avtjänat straff, åren 2014–2024

År	Antalet livstidsfångar i början av året	Antalet livstidsstraff som började avtjänas under året	Frigivna livstidsfångar	Genomsnittslängden av avtjänat straff
2014	208	9	12	14,4
2015	203	15	16	13,8
2016	202	12	13	14,0
2017	200	12	15	14,6
2018	195	9	16	14,5
2019	187	10	14	14,9
2020	183	20	19	15,3
2021	182	19	14	14,2
2022	185	18	9	14,5
2023	194	7	7	16,8
2024	192	-	-	-

Tabell 13. Övervakad frihet på prov, åren 2014–2023

År	Inledda	Avslutade	Återkallade	Återkallade, andel av avslutade (%)	Övervakad frihet på prov, i genomsnitt per dag	Genomsnittslängden av frihet på prov (dagar)
2014	615	596	98	16	168	102
2015	702	657	104	16	209	108
2016	690	687	123	18	203	110
2017	754	774	125	16	214	104
2018	749	754	146	19	207	99
2019	854	795	137	17	216	97
2020	828	871	154	18	227	97
2021	856	819	157	19	213	92
2022	756	773	153	20	208	104
2023	757	736	143	19	206	104

Tabell 14. Primärt brott hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rån	Totalt	7	7	9	8	8	9	9	8	9	12
	Kvinnor	7	4	4	5	4	7	11	7	7	10
Stöld	Totalt	11	10	10	10	9	9	7	8	8	6
	Kvinnor	8	7	10	12	9	8	9	9	5	9
Övrigt egendomsbrott	Totalt	7	7	8	8	9	8	7	7	6	7
	Kvinnor	7	8	12	12	14	14	14	11	13	17
Brott mot liv	Totalt	24	24	21	21	20	21	23	22	21	21
	Kvinnor	28	33	32	28	26	27	24	26	26	27
Övrigt våldsbrott	Totalt	17	17	17	17	17	16	16	16	16	13
	Kvinnor	19	18	16	17	18	16	16	17	15	12
Sexualbrott	Totalt	4	5	5	7	6	6	7	7	8	8
	Kvinnor	2	1	1	1	2	1	2	3	2	2
Narkotikabrott	Totalt	19	19	19	20	21	21	23	22	22	23
	Kvinnor	23	21	19	20	18	16	17	16	21	13
Trafikfylleri	Totalt	7	8	8	7	8	8	6	9	8	5
	Kvinnor	5	5	4	2	5	9	4	7	6	6
Övrigt brott	Totalt	2	2	2	2	2	3	2	3	3	5
	Kvinnor	2	3	2	3	4	1	2	4	4	5
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 471	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089	2 215	2 362	2 346
	Kvinnor	190	181	167	181	174	164	161	167	175	174

Tabell 15. Ålderskohorter hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15 - 20 år	Totalt	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2
	Kvinnor	0	1	2	2	1	2	3	2	0	2
21 - 24 år	Totalt	8	8	8	8	9	9	9	9	8	8
	Kvinnor	7	7	10	12	5	9	7	5	5	6
25 - 29 år	Totalt	17	16	17	17	17	18	18	18	18	17
	Kvinnor	19	16	14	14	18	18	19	16	14	14
30 - 39 år	Totalt	35	36	35	35	35	35	35	35	35	35
	Kvinnor	27	31	33	29	33	31	39	31	39	34
40 - 49 år	Totalt	23	22	22	23	21	21	21	21	21	23
	Kvinnor	27	24	20	24	25	23	18	27	22	25
50 år -	Totalt	15	16	16	15	16	15	15	16	15	14
	Kvinnor	19	20	22	20	17	17	14	20	19	20
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 471	2 513	2 498	2 423	2 365	2 260	2 089	2 215	2 362	2 346
	Kvinnor	190	181	167	181	174	164	161	167	175	174

Tabell 16. Prognosticerade anstaltstider för dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
< 3 mån	Totalt	9	8	7	6	7	8	3	7	8	7
	Kvinnor	7	7	7	6	8	10	3	9	9	8
3 < 6 mån	Totalt	7	8	9	8	7	8	7	7	10	8
	Kvinnor	9	10	7	8	6	8	4	7	11	9
6 < 12 mån	Totalt	14	14	14	13	14	13	13	14	17	17
	Kvinnor	13	12	16	17	15	16	15	16	18	24
1 < 2 år	Totalt	27	27	27	27	28	27	30	27	30	29
	Kvinnor	31	28	30	27	29	31	42	34	33	29
2 < 4 år	Totalt	19	20	20	22	21	21	23	22	19	21
	Kvinnor	18	18	17	18	21	15	17	14	14	16
4 < 8 år	Totalt	14	13	13	13	12	12	13	13	8	8
	Kvinnor	14	16	13	14	12	10	10	12	8	6
8 år -	Totalt	10	10	10	10	10	10	11	10	9	9
	Kvinnor	8	8	10	9	9	9	10	9	8	8
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 435	2 466	2 456	2 385	2 324	2 213	2 043	2 153	2 294	2 295
	Kvinnor	190	179	166	179	173	160	154	161	169	170

* I tabellen saknas de fångar för vilka beräkningen av strafflängden inte slutförts eller som var förrymda.

Tabell 17. Antalet intagningar hos dömda fångar, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. gången	Totalt	37	37	36	38	39	38	42	41	41	43
	Kvinnor	57	56	53	54	51	53	62	57	63	56
2. gången	Totalt	13	13	13	14	14	15	14	14	14	13
	Kvinnor	13	14	15	13	14	14	14	13	10	11
3. - 7. gången	Totalt	32	32	32	31	30	30	28	28	28	27
	Kvinnor	23	23	24	20	26	25	18	20	21	24
8. gången -	Totalt	18	18	19	18	17	17	16	17	17	17
	Kvinnor	7	7	8	13	9	8	6	10	5	9
Totalt	Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Kvinnor	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	Totalt	2 470	2 512	2 494	2 421	2 364	2 260	2 088	2 215	2 361	2 346
	Kvinnor	190	181	167	181	174	164	161	167	175	174

Tabell 18. Utländska fångar i genomsnitt och deras andel av alla fångar, åren 2014–2023

År	Utländska dömda fångar	Utländska häktade	Utländska fångar totalt	Alla fångar	Andelen utländska fångar av samtliga fångar (%)
2014	266	217	483	3 097	16
2015	277	200	477	3 068	16
2016	314	223	537	3 120	17
2017	334	206	540	3 035	18
2018	295	187	482	2 910	17
2019	293	206	499	2 952	17
2020	282	193	475	2 800	17
2021	288	146	434	2 809	15
2022	279	201	480	3 056	16
2023	318	242	560	3 143	18

**Tabell 19. Primärt brott hos utländska dömda fångar,
per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)**

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rån	11	5	6	5	7	5	3	4	4	5
Stöld	12	15	12	7	7	13	8	6	5	8
Övrigt egendomsbrott	4	3	3	3	3	2	3	2	3	4
Brott mot liv	10	11	10	10	10	10	10	11	15	10
Övrigt våldsbrott	4	6	7	10	9	9	8	8	7	7
Sexualbrott	9	10	6	14	9	11	15	14	12	16
Narkotikabrott	46	46	50	46	49	44	49	50	48	42
Trafikfylleri	3	1	5	3	4	4	2	4	2	5
Övrigt brott	2	2	3	2	2	1	3	2	3	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	256	294	307	324	306	292	279	292	268	308

Tabell 20. Medborgarskap hos utländska fångar, per den 1 maj 2023

	N		N
Afghanistan	13	Litauen	24
Albanien	26	Marocko	7
Algeriet	4	Mocambique	1
Angola	2	Montenegro	1
Armenien	1	Myanmar	1
Australien	1	Nederländerna	19
Belgien	2	Nigeria	4
Bulgarien	5	Pakistan	2
Costa Rica	2	Polen	5
Demokratiska republiken Kongo	2	Portugal	5
Danmark	4	Rumänien	56
Egypten	2	Rwanda	2
Elfenbenskusten	1	Ryssland	20
Eritrea	2	Senegal	5
Estland	89	Serbien	1
Etiopien	1	Slovakien	1
Frankrike	2	Somalia	20
Förenade kungariket	4	Spanien	5
Gambia	14	Sudan	4
Georgia	4	Sverige	29
Ghana	2	Syrien	7
Grekland	1	Thailand	2
Irak	53	Tunisien	2
Iran	8	Turkiet	2
Island	2	Tyskland	9
Israel	2	Uganda	1
Italia	1	Ukraina	2
Kanada	4	Ungern	2
Kenya	1	Vietnam	4
Kina	7	Vitryssland	7
Kroatien	3	Utan medborgarskap	3
Lettland	10	Uppgifter saknas	17
Libyen	1	Totalt	546

Tabell 21. Permissioner, åren 2014–2023

År	Ansökta		Beviljade		Återkallade		Utnyttjade		Tillståndsvillkoren uppfyllts		Tillståndsvillkoren brutits	
	N		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
2014	15 579		11 639	75	327	3	11 312	97	10 868	96	444	3,9
2015	16 550		12 708	77	405	3	12 303	97	11 832	96	471	3,8
2016	17 776		13 813	78	465	3	13 348	97	12 857	96	491	3,7
2017	17 852		13 844	78	464	3	13 380	97	12 926	97	454	3,4
2018	17 243		13 557	79	390	3	13 167	97	12 701	96	466	3,5
2019	16 845		13 248	79	481	4	12 767	96	12 349	97	418	3,3
2020	11 499		8 258	72	477	6	7 781	94	7 503	96	278	3,6
2021	8 658		5 551	64	361	7	5 190	93	4 988	96	202	3,9
2022	16 205		12 775	79	841	7	11 934	93	11 654	98	280	2,3
2023	19 421		16 509	85	1 127	7	15 382	93	15 147	98	235	1,5

Tabell 22. Rymning och otillåten avvikelse, åren 2014–2023

År	Rymningar totalt	Rymningar från slutna fängelser	Rymningar inifrån fängelsemurarna	Otillåtna avvikelser från öppna anstalter	Olovliga avvikande inrättningar eller anstalter
2014	14	13	7	39	9
2015	10	8	2	42	29
2016	10	9	4	55	9
2017	8	7	5	63	10
2018	11	5	1	52	8
2019	6	3	1	38	7
2020	7	5	2	73	8
2021	4	4	1	75	18
2022	13	11	5	60	22
2023	8	4	1	60	15

Tabell 23. Vangit ja vankilat 1984–2023

Fångar i genomsnitt per dag						Fångar som anlät från frihet till anstalt					
År	Totalt	Kvinnor	Bötesfångar	Häktade	Utländska fångar	Totalt	Dömda fångar		Bötesfångar	Häktade	
							Totalt	Under 21 år		Totalt	Under 21 år
1984	4 524	153	138	536	10	9 671	5 204	390	1 299	3 114	730
1985	4 411	137	113	500	15	9 307	5 277	408	1 161	2 846	672
1986	4 219	126	132	510	11	9 216	5 010	297	1 337	2 867	402
1987	4 175	127	66	468	12	9 467	5 392	285	1 429	2 646	438
1988	3 972	125	91	421	11	9 379	5 096	260	1 821	2 462	382
1989	3 389	112	98	350	11	8 648	5 237	292	1 720	1 691	205
1990	3 441	109	95	372	20	8 831	5 349	201	1 556	1 926	325
1991	3 467	110	137	293	28	8 874	5 411	232	2 016	1 447	247
1992	3 511	110	189	263	43	9 851	5 769	268	2 557	1 525	248
1993	3 421	119	245	248	48	9 435	5 055	234	2 944	1 436	274
1994	3 275	122	221	259	57	8 711	4 424	205	2 661	1 626	306
1995	3 248	133	173	289	73	7 755	3 910	169	2 273	1 572	298
1996	3 197	149	132	300	94	6 594	3 254	172	1 703	1 637	279
1997	2 974	144	119	295	116	6 201	2 937	134	1 671	1 593	205
1998	2 809	140	96	292	130	5 803	2 982	120	1 318	1 503	198
1999	2 743	126	102	354	138	5 838	2 858	113	1 391	1 589	145
2000	2 855	144	121	376	173	6 561	3 312	122	1 581	1 668	220
2001	3 135	159	149	457	248	6 832	3 248	184	1 698	1 886	278
2002	3 433	204	190	478	293	7 451	3 452	106	2 156	1 843	219
2003	3 578	205	198	492	291	7 654	3 520	123	2 223	1 911	211
2004	3 577	206	81	473	284	6 575	3 863	129	867	1 845	189
2005	3 888	242	179	519	282	7 552	3 779	95	1 843	1 930	178
2006	3 778	246	189	463	306	7 292	3 496	72	2 098	1 698	155
2007	3 551	244	134	506	307	7 303	3 568	57	1 856	1 879	177
2008	3 526	232	121	559	325	7 321	3 539	88	1 852	1 930	224
2009	3 492	246	83	569	370	7 059	3 469	104	1 627	1 963	180
2010	3 291	246	57	599	394	6 545	3 244	83	1 303	1 998	186
2011	3 262	234	53	598	444	6 436	3 097	80	1 277	2 062	200
2012	3 236	224	49	626	470	6 066	2 744	65	1 135	2 187	215
2013	3 175	242	48	578	464	5 809	2 640	54	1 179	1 990	187
2014	3 097	239	52	619	483	5 749	2 525	52	1 244	1 980	198
2015	3 086	231	52	597	477	5 671	2 453	42	1 203	2 015	206
2016	3 120	229	57	585	537	5 732	2 439	37	1 344	1 949	200
2017	3 035	230	55	597	540	5 401	2 234	44	1 251	1 916	190
2018	2 910	218	59	547	482	5 546	2 325	42	1 321	1 900	164
2019	2 952	228	66	639	499	5 934	2 302	40	1 472	2 160	206
2020	2 800	233	63	632	475	5 278	1 797	27	1 221	2 260	231
2021	2 809	214	20	603	434	4 294	1 904	24	290	2 100	232
2022	3 056	234	106	669	480	5 970	2 041	22	1 910	2 019	238
2023	3 143	256	99	703	560	6 461	1 922	35	2 347	2 192	304

Tabell 23. fortsätter på nästa sida.

Tabell 23. (fortsätter)

Frigivna från anstalter		Fängelser 31.12.	Fångplatser i bruk	
År			I samtliga anstalter	I slutna fängelser (%)
1984	9 884	18	4 695	74
1985	9 516	18	4 693	74
1986	9 240	18	4 738	72
1987	9 744	19	4 716	75
1988	9 707	21	4 700	75
1989	9 272	21	4 739	75
1990	8 561	21	4 214	73
1991	9 183	22	4 210	71
1992	9 755	23	4 220	72
1993	9 593	24	4 286	73
1994	8 984	25	4 102	72
1995	7 661	24	4 095	69
1996	7 028	24	3 907	71
1997	6 314	24	3 827	71
1998	5 883	23	3 508	71
1999	5 972	23	3 494	71
2000	6 272	22	3 357	71
2001	6 516	22	3 399	71
2002	7 245	22	3 437	72
2003	7 511	21	3 286	76
2004	6 322	21	3 479	72
2005	7 063	21	3 460	73
2006	7 672	26	3 607	71
2007	7 352	26	3 540	71
2008	7 196	26	3 517	72
2009	7 246	26	3 298	70
2010	6 506	28	3 113	67
2011	6 358	27	3 092	67
2012	6 073	26	3 089	71
2013	5 851	26	3 089	70
2014	5 700	26	3 083	69
2015	5 573	26	3 007	70
2016	5 531	26	2 959	67
2017	5 576	26	2 922	66
2018	5 531	26	2 975	67
2019	5 807	26	2 878	68
2020	5 402	26	2 997	68
2021	4 180	26	3 011	67
2022	5 656	28	2 991	67
2023	6 303	28	2 958	67

Tabell 24. Återfall hos dömda fångar frigivna åren 2009–2018 (i procent), under en uppföljningstid på fem år, enligt kön, ålder och antal intagningar

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kön	Totalt	58	59	61	58	58	57	58	59	58	60
	man	58	60	61	59	59	58	60	60	59	61
	kvinna	48	50	51	46	46	44	44	50	42	45
Ålder vid frigivningen	15 < 21	81	78	87	74	75	91	79	83	72	74
	21 < 30	67	70	68	67	70	66	66	70	65	68
	30 < 40	61	65	65	60	62	59	63	64	63	65
	40 < 50	51	50	55	51	50	51	52	53	53	53
	50–	37	35	39	38	34	35	39	33	34	38
Antal intagningar	1	39	41	41	36	38	36	37	42	37	41
	2	57	60	59	57	60	55	56	52	56	54
	3–5	64	66	68	69	68	65	66	67	63	71
	6–	75	73	75	74	73	75	78	74	75	76
Totalt N		4 243	3 915	3 659	3 456	3 304	3 098	3 035	2 952	2 890	2 857

Tabeller: Samhällspåföljder

Tabell 25. Antal samhällspåföljds klienter i dagligt genomsnitt, åren 2014–2023

År	Övervakning av dömda till villkorligt fängelse*	Ungdomsstraff	Samhällstjänst	Övervakning av villkorligt frigivna	Övervakning av dömda till kombinationsstraff	Övervakningsstraff	Totalt
2014	781	10	1 247	1 054		45	3 137
2015	786	9	1 217	1 033		48	3 093
2016	819	9	1 120	1 067		47	3 061
2017	727	7	1 096	1 093		45	2 967
2018	729	8	1 072	1 116		33	2 959
2019	726	9	1 154	1 116		26	3 031
2020	674	6	1 220	1 144		39	3 083
2021	772	8	1 249	1 116		30	3 174
2022**	649	7	1 534	1 271	1	136	3 502
2023**	698	7	1 682	1 346	3	142	3 785

* Fr.o.m. 2020 inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxna.

** Beräkningsprinciperna som gäller samhällspåföljds klienter ändrades 2022 till följd av införandet av ett nytt klientinformationssystem. Jämförelser med tidigare års genomsnittliga klientmedel är inte möjliga.

Tabell 26. Verkställighet av samhällstjänst, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Begärda utredningar av samhällstjänst	4 296	4 037	3 858	3 850	4 057	3 872	4 190	4 228	3 868	4 008
Genomförda utredningar av samhällstjänst**	3 451	3 136	2 990	3 067	3 095	2 912	3 184	3 203	2 763	2 936
Positiva utlåtanden	2 985	2 744	2 602	2 600	2 574	2 436	2 679	2 672	2 316	2 414
Positiva utlåtanden %	87	88	87	85	83	84	84	83	84	82
Samhällstjänst som skulle verkställas	2 359	2 329	2 037	1 938	2 009	1 930	1 752	2 004	1 888	1 829
Inledd samhällstjänst	2 204	2 136	1 914	1 792	1 741	1 821	1 488	1 665		
Slutförd samhällstjänst	1 908	1 832	1 643	1 489	1 436	1 445	1 166	1 437		
Avslutad samhällstjänst***	2 354	2 210	2 062	1 849	1 828	1 774	1 503	1 744		
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	375	326	359	321	343	280	294	246		
% av avslutade	16	15	17	17	19	16	20	14		
Utförda timmar samhällstjänst under året	180 749	173 658	151 396	140 408	136 865	143 786	118 345	145 650	131 214	125 948
Klienter som utförde samhällstjänst 31.12.	1 157	1 127	1 021	1 015	1 039	1 128	1 175	1 177	1 639	1 677
Samhällstjänstklienter i genomsnitt per dag	1 247	1 217	1 120	1 096	1 072	1 154	1 220	1 249	1 534	1 682

* Det finns luckor i statistiken för 2022 och 2023 till följd av klientinformationssystembytet.

** Omfattar inte de fall där det inte har varit möjligt att uppställa något utlåtande.

*** I avslutade samhällstjänster ingår slutförda, förvandlade, avlidna och övriga (domstolen har ansett verkställigheten slutförd).

Tabell 27. Övervakning av villkorligt frigivna, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Nya fall av övervakning under året	752	733	762	750	785	817	774	711	940	864
Fall av övervakning under året totalt	1 688	1 710	1 558	1 588	1 761	1 796	1 796	1 754		
Övervakning avskaffat	110	122	119	117	97	124	92	101		
Provtid löpt ut	578	597	583	591	635	653	636	648		
Under övervakning den 31 december	1 042	1 023	1 043	1 097	1 108	1 114	1 136	1 054	1 259	1 392
Genomsnittlig antal övervakade per dag	1 054	1 033	1 067	1 093	1 116	1 116	1 144	1 116	1 271	1 346

* Det finns luckor i statistiken för 2022 och 2023 till följd av klientinformationssystembytet.

Tabell 28. Övervakning av dömda till villkorligt fängelse, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022**	2023**
Nya fall av övervakning under året	743	772	707	665	700	626	684	750	738	774
Fall av övervakning under året totalt	1 493	1 452	1 241	1 133	1 302	1 266	1 266	1 361		
Övervakning avskaffat	24	23	27	26	21	14	7	16		
Övervakningstid löpt ut	704	624	699	647	532	605	592	564		
Provtid löpt ut	68	40	23	23	26	23	16	17		
Under övervakning den 31 december	757	795	762	715	743	687	714	796	655	762
Genomsnittlig antal övervakade per dag	781	786	819	727	729	726	674	772	649	698

* Fr.o.m. 2020 inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxna.

** Det finns luckor i statistiken för 2022 och 2023 till följd av klientinformationssystembytet.

Tabell 29. Verkställighet av ungdomsstraff, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Ungdomsstraff som skulle verkställas	10	8	6	5	11	7	7	10	11	8
Slutförda ungdomsstraff	5	6	5	7	4	6	5	5		
Genom underrättens beslut återförvandlade till fängelse	1	1	0	0	0	1	1	0		
Personer som avtjänade ungdomsstraff i genomsnitt per dag	10	9	9	7	8	9	6	8	7	7

* Det finns luckor i statistiken för 2022 och 2023 till följd av klientinformationssystembytet.

Tabell 30. Verkställighet av övervakningsstraff, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022*	2023*
Begärda utredningar av övervakningsstraff	825	828	704	654	700	735	620	620	623	606
Genomförda utredningar av övervakningsstraff**	578	573	538	465	497	538	464	472	416	377
Avgivna positiva utlåtanden	328	340	328	299	297	325	271	294	271	234
Avgivna positiva utlåtanden %	57	59	61	64	60	60	58	62	65	62
Övervakningsstraff som skulle verkställas	272	270	261	246	207	197	188	190	235	215
Inledda övervakningsstraff	229	247	240	237	183	162	180	141		
Avslutade övervakningsstraff	201	221	241	224	177	157	164	149		
Enligt underrättens beslut återförvandlade till fängelse	42	21	33	26	25	23	20	13		
% pättyneistä	21	10	14	12	14	15	12	9		
Genomsnittstid (dagar) av avtjänad tid	58	63	60	62	55	47	50	65		
Verkställdes den 31 december	44	51	34	32	26	22	37	30	154	127
Verkställdes i genomsnitt dagligen	45	48	47	45	33	26	39	30	136	142

* Det finns luckor i statistiken för 2022 och 2023 till följd av klientinformationssystembytet.

** Omfattar inte de fall då det inte varit möjligt att utarbeta ett utlåtande.

Tabell 31. Primärt brott hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2018–2023 (i procent)

	2018						2019					
	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	22	41	17	11	27	27	21	40	16	18	15	26
Narkotikabrott	14	20	9	0	0	15	20	20	10	0	15	16
Trafikfylleri	16	2	40	0	43	20	13	2	39	0	48	19
Trafikbrott	6	1	4	22	0	3	5	1	4	9	3	3
Egendomsbrott	33	22	21	67	5	25	31	24	23	73	15	25
Sexualbrott	4	10	3	0	0	6	4	10	4	0	0	6
Övrigt	5	3	5	0	24	5	7	3	5	0	3	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	739	1 106	1 087	9	37	2 978	754	1 111	1 203	11	33	3 112

	2020						2021					
	ÖVFU*	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU*	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	21	39	13	29	12	24	21	40	16	18	15	26
Narkotikabrott	21	21	13	14	8	18	20	20	10	0	15	16
Trafikfylleri	12	1	41	0	35	20	13	2	39	0	48	19
Trafikbrott	6	1	4	0	4	3	5	1	4	9	3	3
Egendomsbrott	33	24	22	43	15	25	31	24	23	73	15	25
Sexualbrott	4	11	2	0	0	6	4	10	4	0	0	6
Övrigt	4	2	4	14	27	4	7	3	5	0	3	5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N	695	1 147	1 293	7	26	3 168	754	1 111	1 203	11	33	3 112

	2022						2023					
	ÖVFU*	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt	ÖVFU*	ÖVF	SHT	US	ÖVS	Totalt
Brott mot liv och hälsa	23	40	13	8	6	25	25	38	14	11	9	21
Narkotikabrott	18	22	13	17	6	17	15	22	11	22	9	14
Trafikfylleri	15	2	43	8	30	22	11	0	41	0	52	27
Trafikbrott	6	0	5	0	2	4	8	1	5	0	6	5
Egendomsbrott	27	22	19	58	11	22	32	22	21	67	9	23
Sexualbrott	4	11	3	0	0	6	3	15	4	0	0	6
Övrigt	7	2	4	8	46	5	6	2	4	0	15	4
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	722	1 018	1 195	12	54	3 001	577	534	1 428	9	127	2 675

* Inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxna

** Exklusive klienter som saknar uppgift om primärt (31 procent år 2023)

ÖVFU=övervakning av villkorligt fängelse för unga, ÖVF=övervakning av villkorlig frihet, SHT=samhällstjänst, US=ungdomsstraff, ÖVS=övervakningsstraff

Tabell 32. Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	15–17	18–20	21–24	25–29	30–39	40–49	50–	Totalt	N
Ungdomsstraff									
2014	60	40	0	0	0	0	0	100	10
2015	9	82	9	0	0	0	0	100	11
2016	11	78	11	0	0	0	0	100	9
2017	38	63	0	0	0	0	0	100	8
2018	22	67	11	0	0	0	0	100	9
2019	18	73	9	0	0	0	0	100	11
2020	14	86	0	0	0	0	0	100	7
2021	40	60	0	0	0	0	0	100	5
2022	58	33	8	0	0	0	0	100	12
2023	44	33	22	0	0	0	0	100	9
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse*									
2014	9	57	34	0	0	0	0	100	782
2015	7	57	35	1	0	0	0	100	800
2016	9	54	36	0	0	0	0	100	846
2017	9	52	39	0	0	0	0	100	748
2018	9	52	39	1	0	0	0	100	739
2019	7	53	40	0	0	0	0	100	754
2020*	7	55	37	0	0	0	0	100	695
2021*	8	52	39	1	0	0	1	100	761
2022*	8	50	38	1	1	0	1	100	722
2023*	11	44	41	2	1	1	1	100	684
Övervakning av villkorligt frigivna									
2014	0	3	14	12	30	24	18	100	1 069
2015	0	4	14	13	30	22	17	100	1 067
2016	0	4	15	13	30	21	17	100	1 094
2017	0	4	14	14	30	19	19	100	1 095
2018	0	3	16	14	30	20	17	100	1 106
2019	0	4	16	15	29	19	16	100	1 111
2020	0	3	17	15	30	18	17	100	1 147
2021	0	3	16	16	29	19	16	100	1 140
2022	0	3	17	19	27	19	15	100	1 018
2023	0	5	16	19	28	17	15	100	1 342

* Fr.o.m. 2020 inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxna.

Tabell 32 fortsätter på nästa sida.

Tabell 32. (fortsätter) Åldersfördelning hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	15-17	18-20	21-24	25-29	30-39	40-49	50-	Totalt	N
Samhällstjänst									
2014	0	3	13	17	29	17	20	100	1 319
2015	0	3	15	15	29	21	19	100	1 229
2016	0	3	17	16	29	19	17	100	1 178
2017	0	2	13	19	28	18	19	100	1 121
2018	0	3	13	18	31	17	18	100	1 087
2019	0	3	10	18	31	20	18	100	1 203
2020	0	2	10	19	30	19	19	100	1 293
2021	0	2	11	15	29	20	23	100	1 323
2022	0	2	12	16	28	22	21	100	1 195
2023	0	2	10	17	27	22	22	100	1 719
Övervakningsstraff									
2014	0	2	19	33	26	12	7	100	42
2015	0	13	25	17	21	10	15	100	48
2016	0	2	29	25	15	21	8	100	48
2017	0	5	11	20	25	18	20	100	44
2018	0	8	16	24	16	16	19	100	37
2019	0	3	12	9	39	27	9	100	33
2020	0	4	19	15	19	27	15	100	26
2021	0	6	15	15	30	18	15	100	33
2022	0	4	24	20	19	26	7	100	54
2023	0	1	7	22	23	22	25	100	139

Tabell 33. Könsfördelning hos samhällspåföljds klienter, per den 1 maj, åren 2014–2023

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Övervakning av dömda till villkorligt fängelse*										
Män	671	716	737	652	649	664	611	665	643	594
Kvinnor	111	84	109	96	90	90	84	96	79	90
Totalt	782	800	846	748	739	754	695	761	722	684
Ungdomsstraff										
Män	10	11	9	8	8	10	6	4	12	8
Kvinnor	0	0	0	0	1	1	1	1	0	1
Totalt	10	11	9	8	9	11	7	5	12	9
Samhällstjänst										
Män	1 179	1 081	1 017	969	950	1 063	1 147	1 149	1 036	1 452
Kvinnor	140	148	161	152	137	140	146	174	159	267
Totalt	1 319	1 229	1 178	1 121	1 087	1 203	1 293	1 323	1 195	1 719
Övervakning av villkorligt frigivna										
Män	982	961	1 001	1 007	1 007	1 011	1 045	1 028	941	1 255
Kvinnor	87	106	93	88	99	100	102	112	77	87
Totalt	1 069	1 067	1 094	1 095	1 106	1 111	1 147	1 140	1 018	1 342
Övervakningsstraff										
Män	40	42	45	36	33	28	23	31	47	124
Kvinnor	2	6	3	4	4	5	3	2	7	15
Totalt	42	48	48	40	37	33	26	33	54	139
Samhällspåföljder totalt**										
Män	2 882	2 811	2 809	2 672	2 647	2 776	2 832	2 877	2 679	3 356
Kvinnor	340	344	366	340	331	336	336	385	322	453
Totalt	3 222	3 155	3 175	3 012	2 978	3 112	3 168	3 262	3 001	3 809
Kvinnor %	10,6	10,9	11,5	11,3	11,1	10,8	10,6	11,8	10,7	11,9

* Fr.o.m. 2020 inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxnat.

** Från och med 2023 omfattar samhällspåföljderna sammanlagt det totala antalet personer, dvs. dem som avtjänar flera olika påföljdsslag samtidigt har beaktats endast en gång i kalkylen

Tabell 34. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med samhällstjänst, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Försörjning										
Studerande	6	6	7	8	6	6	7	6	7	6
Anställda	26	23	26	27	31	31	29	27	34	36
Arbetslösa	56	58	57	56	54	53	54	56	48	47
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	11	11	9	8	8	9	10	11	11	8
Övriga	1	1	1	1	1	1	1	0	0	3
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 269	1 117	1 062	860	811	865	1 036	1 034	1 104	1 574
Bostadssituation										
Permanent bostad	89	89	86	85	86	86	86	88	88	92
Internat	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1
Tillfällig bostad	6	6	8	10	9	9	9	8	7	6
På anstalt	2	1	1	1	1	1	1	0	1	1
Bostadslös	3	3	4	4	3	4	4	3	3	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 274	1 121	1 069	866	816	866	1 035	1 034	1 102	1 559

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 35. Socioekonomisk bakgrund hos villkorligt frigivna under övervakning, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Försörjning										
Studerande	7	9	11	11	11	10	11	14	15	17
Anställda	23	24	25	23	24	26	26	22	25	23
Arbetslösa	60	56	53	54	54	53	51	54	51	45
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	10	10	10	11	11	9	10	9	9	8
Övriga	1	0	1	1	1	1	1	1	0	7
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	988	983	1 000	985	1 012	991	1 047	1 014	958	710
Bostadssituation										
Permanent bostad	72	74	77	77	77	74	77	77	79	80
Internat	2	2	2	2	1	1	1	1	2	2
Tillfällig bostad	14	15	11	10	11	14	12	11	11	13
På anstalt	2	1	2	2	2	2	1	2	1	4
Bostadslös	10	8	8	10	9	10	9	9	8	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	1 021	1 002	1 006	1 007	1 016	992	1 057	1 025	963	705

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 36. Socioekonomisk bakgrund hos dömda till villkorligt fängelse förenat med övervakning, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*	2023*
Försörjning										
Studerande	26	28	28	27	23	25	24	25	23	28
Anställda	13	12	12	12	13	15	13	10	13	13
Arbetslösa	56	54	49	53	58	54	58	57	56	50
Värnpliktiga	0	1	1	0	0	1	0	1	1	0
Pensionärer	2	2	4	1	1	1	1	3	3	1
Övriga	4	4	6	7	4	4	4	4	5	8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	725	661	729	646	583	549	535	559	593	624
Bostadssituation										
Permanent bostad	80	82	79	78	76	77	81	77	75	71
Internat	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Tillfällig bostad	7	7	7	8	8	8	6	9	8	15
På anstalt	5	4	7	8	7	6	5	6	8	12
Bostadslös	6	6	6	5	8	8	7	8	9	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N**	729	669	739	648	591	557	549	575	608	624

* Fr.o.m. 2020 inklusive övervakningar av villkorligt dömda vuxna.

** Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 37. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med ungdomsstraff, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Försörjning										
Studerande	30	30	0	43	38	44	17	0	22	43
Anställda	0	0	11	0	0	0	17	0	0	14
Arbetslösa	50	50	56	43	38	22	50	25	33	29
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0
Övriga	20	20	33	14	25	33	0	75	44	14
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	10	10	9	7	8	9	6	4	9	7
Bostadssituation										
Permanent bostad	50	80	44	25	56	60	67	40	44	43
Internat	0	0	0	13	0	0	0	0	0	0
Tillfällig bostad	10	10	11	0	0	0	17	20	0	0
På anstalt	30	10	22	38	33	30	0	40	56	57
Bostadslös	10	0	22	25	11	10	17	0	0	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	10	10	9	8	9	10	6	5	9	7

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade.

Tabell 38. Socioekonomisk bakgrund hos klienter med övervakningsstraff, per den 1 maj, åren 2014–2023 (i procent)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Försörjning										
Studerande	12	15	13	2	5	15	15	15	15	6
Anställda	26	23	27	27	35	39	31	21	43	34
Arbetslösa	36	42	50	52	49	33	38	55	30	39
Värnpliktiga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pensionärer	14	10	6	9	3	6	15	6	9	16
Övriga	12	10	4	9	8	6	0	3	4	6
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	42	48	48	44	37	33	26	33	54	124
Bostadssituation										
Permanent bostad	98	94	94	95	95	94	96	91	93	95
Internat	0	4	2	2	0	0	0	0	0	1
Tillfällig bostad	0	0	2	2	5	3	4	3	4	3
På anstalt	2	2	2	0	0	3	0	6	4	1
Bostadslös	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
N*	42	48	48	44	37	32	26	33	54	119

* Klienter vars kartläggningssuppgifter saknas inte medräknade

Brottsförhållningsmyndigheten
Fågelsviksgatan 5, 00530 Helsingfors

Telefon 029 56 88500

kirjaamo.rise@om.fi

www.rikosseuraamus.fi/sv

ISSN 2242-6957 (nätpublikation)